

KÚRIA

Bfv. II. 342/2015/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év október hó 26. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Salgótarjáni Járásbíróság 5.B.486/2013/7. számú, illetőleg a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.125/2014/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A Salgótarjáni Járásbíróság a 2014. április 17. napján meghozott és kihirdetett 5.B.486/2013/7. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki a Btk. 226. §-ának (1) bekezdésében meghatározott és aszerint büntetendő rágalmazás vétségében. Ezért őt 1 év időtartamra próbára bocsátotta. Rendelkezett továbbá arról, hogy a terheltnek az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül meg kell fizetnie 10.000,- Ft eljárási illetéket a magánvádló részére.

A terhelt által felmentés végett bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Balassagyarmati Törvényszék a 2014. november hó 10. napján megtartott tanácsülésen meghozott 4.Bf.125/2014/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

Az ügyben meghozott első- és másodfokú ügydöntő határozat ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja alapján arra hivatkozással, hogy tényállási elem hiányában a rágalmozás vétségét nem követte el.

Felülvizsgálati indítványában kifejtette, hogy a rágalmozás vétségét csak más előtt lehet elkövetni. A más előtt történő elkövetés nem azt jelenti, hogy másik személy fizikai jelenlétére van szükség, hanem azt, hogy a becsület csorbítására alkalmas tényállításnak más személy tudomására kell jutnia. Ha kizárt, hogy a sértő kifejezés a jelenlévő más személy tudomására jusson, mert pl. a tényállítás idegen nyelven, vagy süket-néma személy előtt hangzik el, a rágalmozás megállapítására nem kerülhet sor.

Becsületsértőnek tekinthető tényállítása ugyan T I-né előtt hangzott el - aki a magyar nyelvet ismeri és nem is süket - azonban T I-né ilyen kijelentést nem hallott - amint az a tárgyalási jegyzőkönyvben is rögzítésre került. Ennél fogva kétség kívül megállapítható, hogy a rágalmozás törvényi tényállásának egyik eleme, a más előtti elkövetés, azaz a más személy tudomására jutás nem valósult meg. Emiatt mind az első-, mind a másodfokú bíróság anyagi jogi jogszabálysértést követett el, amikor a büntetőjogi felelősséget megállapította.

A terhelt mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a marasztaló jogerős döntést változtassa meg és őt az ellene rágalmozás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel.

A magánvádló jogi képviselője a felülvizsgálati indítvány elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a terhelt a Salgótarjáni Járásbíróságon megtartott tárgyaláson elismerte a rágalmozó és becsületsértő kijelentéseit, amelyek T-né előtt hangzottak el a családvédelmi irodában, sőt a bíróság előtt még elnézést is kért a magánvádlótól.

A Kúria a terhelt védelmének ellátására védőt rendelt ki.

A kirendelt védő az írásbeli észrevételében arra hivatkozott, hogy a felülvizsgálat terhelt által hivatkozott indoka - a sérelmezett tényállítás más előttiségének tagadása azon az alapon, hogy T I-né nem emlékezett annak elhangzására, illetőleg ennek bírósági értékelése - nem a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja, hanem ugyanezen törvényhely c) pontjában megfogalmazott eljárási szabálysértés megvalósulását veti fel. Az ítélet indokolása ugyanis nem tér ki annak a tartalmi elemzésére, hogy T I-né bármely okból akadályoztatva volt-e az észlelésben, vagy emlékezetének bármely

természetes okból való elhomályosulása vezetett tárgyalási nyilatkozatára.

A védő szerint hasonlóképpen aggályos, hogy bár a terhelt a bűncselekmény elkövetésében nem érezte magát bűnösnek, viszont elnézést kért a történetekért, ebből pedig „a bíróság arra az álláspontra jutott, hogy ez a kijelentés a vádlottól elhangzott”. Mindez a védő szerint formál-logikailag is téves.

A védő mindebből arra az álláspontra helyezkedett, hogy az indokolás fogyatékosai a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését indokolhatják.

III.

A Kúria azt állapította meg, hogy a terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

A Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - egyebek mellett - felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor. Erre a felülvizsgálati okra hivatkozott a terhelt, amikor azt állította indítványában, hogy tényállási elem hiányában a rágalmozás vétségét nem követte el.

A Btk. 226. §-ának (1) bekezdése szerint a rágalmozás vétségét követi el, aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít, híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott 2013. július 11. napján délelőtt a családsegítő irodában a családsegítő személyes kérésére megjelent, hogy a közös kapcsolattartást és a lakhatást rendezzék. A családgondozóban jelen volt a vádlott, a magánvádló és a családgondozó. A vádlott ezt követően a családgondozó előtt azt a kijelentést tette, hogy: „erről az emberről azt kell elmondanom - V Zs-ról -, hogy volt neki A-ban egy barátnője és úgy elverte, hogy orrán-száján jött a vér, ez egy ilyen ember”.

Az alapul fekvő ügyben tehát az nem vitatható, hogy a terhelt a családsegítő irodában a családgondozó előtt a sértett becsületének csorbítására alkalmas kijelentést tett.

Az elsőfokú bíróság ítélete a bizonyítékok értékelése körében azt rögzíti (lásd 2. oldal 4. bekezdésében), hogy „a bíróság által tanúként kihallgatott T I-né a vádlott kijelentésére nem emlékezett”.

Ezzel egyezően hivatkozott felülvizsgálati indítványában a terhelt

arra, hogy bár a sértőnek tekinthető tényállítása a családgondozó előtt hangzott el, ő azonban ilyen kijelentést nem hallott, illetve az nem jutott a tudomására. Ezáltal a rágalmozás törvényi tényállásának egyik eleme, azaz a más előtti elkövetés, nem valósult meg.

Kétségtelen, hogy a rágalmozás vétségének megállapításához - egyéb tényállási elemek megléte mellett - arra van szükség, hogy a becsület csorbítására alkalmas tény állítására más előtt kerüljön sor. A tényállás ezt meghaladó feltételt azonban e más személlyel szemben nem támaszt.

A rágalmozás bűncselekményének megvalósulásához nincs szükség arra, hogy a becsület csorbítására alkalmas tényállítás más személy vagy személyek tudomására jusson. A rágalmozás vétsége már azzal tényállásszerű, ha a becsület csorbítására alkalmas tényközlés a sértettől különböző más személy előtt megtörténik. Közömbös, hogy e másik személy a tényállítást ténylegesen meghallotta-e vagy sem, ha meghallotta, akkor értette-e, felfogta-e, s egyáltalán eljutott-e a tudatáig vagy sem. A más előtt történő elkövetés megállapításához elegendő csupán annak az absztrakt lehetősége, hogy a becsületcsorbító tény állításáról, híreszteléséről vagy az ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használatáról az elkövetőtől és a sértettől különböző harmadik személy tudomást szerezhessen. Megvalósulhat a rágalmozás például úgy is, ha az elkövető a becsület csorbítására alkalmas tényállítást nyílt levelezőlapra írja és postára adja, mivel ezt bárki elolvashatja, függetlenül attól, hogy a címzettjén kívül ténylegesen valaki más is elolvassa-e vagy sem.

Az irányadó tényállás alapján az nem kétséges, hogy a terhelt a tényállításainak becsület csorbítására alkalmas voltával tisztában volt, miképpen azzal is, hogy a kijelentéseinek a megtételekor a családgondozó jelen volt, az irodában tartózkodott. Az irányadó tényállásból - miután a terhelt a családgondozó személyes kérelmére jelent meg a családgondozóban, ahol az irodában (V Zs-tal együtt) csak hárman tartózkodtak és a kijelentést a családgondozó előtt tette meg - továbbmenőleg az az egyetlen következtetés vonható le, hogy kijelentését a terhelt éppen a családgondozóhoz intézte. Mindezekről függetlenül az a körülmény, hogy a családgondozó ténylegesen meghallotta-e és felfogta-e a terhelt kijelentéseit vagy sem, a bűncselekmény megállapítása körében nem releváns, a terhelt cselekményének tényállásszerűségét nem érinti. Általánosságban is rögzíthető, hogy a becsület csorbítására alkalmas tényállás percepciója a kívülálló harmadik személy részéről nem képezi tényállási elemét a rágalmozás bűncselekményének.

Mindezekre figyelemmel a terhelt bűnösségének megállapítására a

büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül került sor. Miután pedig a Kúria részben a védő észrevétele alapján, részben pedig a Be. 423. §-ának (5) bekezdésére figyelemmel hivatalból lefolytatott vizsgálata eredményeként a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában tételesen felsorolt ún. abszolút eljárási szabálysértést sem észlelt, ezért a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ugyanazon jogosult által ismételten vagy a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti [Be. 421. § (3) bekezdés].

Budapest, 2015. október 26.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Németh Zoltán s. k. előadó bíró, Dr. Feleky István s. k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
SZP